

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 16/17913-8
Saksbehandler Karl Christian Langevoll

Utvalg	Møtedato
Kommunestyret 2015 - 2019	21.10.2019
Kultur- og miljøutvalget 2015 - 2019	09.10.2019
Kommuneplanutvalget 2015 - 2019	10.10.2019

Høringsuttalelse - Forslag til nasjonal ramme for vindkraft på land - Grimstad kommune

Rådmannens forslag til vedtak

Kunnskapsgrunnlaget for hver enkelt kommune er ikke dekkende nok i forhold til å bedømme hvorvidt området er egnet, eller ikke. I tillegg fører vindkraft til flere negative effekter. Med bakgrunn i dette, er Grimstad kommune negative til at det arbeides videre med utbyggingsprosjekter for vindkraft på land i kommunen.

Vedlegg

Sammendrag

På oppdrag fra Olje- og energidepartementet (OED) har Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) laget et forslag til en nasjonal ramme for vindkraft på land. Forslaget skulle inneholde et oppdatert kunnskapsgrunnlag for landbasert vindkraft og kart med forslag til de mest egnede områdene for lokalisering av vindkraft.

Kartet til NVE viser 13 områder som egnet for vindkraftutbygging. Områdene er godt spredt i Norge, og berører alle fylker med unntak av Oslo, Akershus, Oppland og Troms.

Aust-Agder er vurdert til å være et område som har gode produksjonsforhold for vindkraft. Analyser tilsier at konfliktnivået vedrørende miljø- og samfunnsinteressene forbundet med fugl og friluftsliv er lavere her, enn mange andre deler av landet.

Fremtidige generasjoner har behov for fornybar energi, og energibehovet kommer mest sannsynlig til å øke totalt sett. Grimstad kommune mener at det finnes andre mulige tiltak for å løse energibehovet.

Landbasert vindkraft har mange negative konsekvenser basert på inngrep i flott natur, påvirkning av dyrelivet osv. Ser man på kart over inngrepsfrie naturområder (uberørt villmark) så blir det færre og færre områder som kartlegges som inngrepsfri natur. Norge har allerede gjort inngrep i store naturområder for å nyttiggjøre seg av vannkraft. Dette har allerede hatt negative påvirkninger på natur og dyreliv. Derfor bør det prøves å ta i bruk med miljøvennlige og energieffektive tiltak som energisparing, bedre teknologi ved vannkraftverk, nyttig gjøring av bølge, tidevann, solcelle og andre grønne energiformer.

Fakta

På oppdrag fra Olje- og energidepartementet (OED) har Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) laget et forslag til en nasjonal ramme for vindkraft på land. Forslaget skulle inneholde et oppdatert kunnskapsgrunnlag for landbasert vindkraft og kart med forslag til de mest egnede områdene for lokalisering av vindkraft.

Utdrag fra høringsbrevet:

«Arbeidet med en nasjonal ramme for vindkraft følger opp omtalen i energimeldingen (Meld. St. 25 (2015-2016)) som Stortinget sluttet seg til våren 2016 (Innst. 401 S (2015-2016)). I energimeldingen heter det bl.a. at "regjeringen vil legge til rette for en langsiktig utvikling av lønnsom vindkraft i Norge", og at "Olje- og energidepartementet vil utarbeide en nasjonal ramme for konsesjonsbehandling av vindkraft på land".

Dokumentene som inngår i forslaget til nasjonal ramme for vindkraft på land er ikke vedlagt saken, men kan enkelt leses på NVE sin hjemmeside.

<https://www.nve.no/nasjonal-ramme-for-vindkraft/>

Det er også utarbeidet et kart med forslag til det NVE mener er de mest egnede områdene for lokalisering av ny vindkraft:

<https://temakart.nve.no/link/?link=nasjonalramme>

Blant høringsdokumentene er det flere rapporter som danner et kunnskapsgrunnlag om hvordan vindkraftverk kan påvirke miljø og samfunn. For Grimstad og Aust-Agder vil enkelte av disse rapportene ikke være aktuelle da de aktuelle temaene ikke berører oss på noen som helst måte. Aust-Agder er vurdert til å være et område som har gode produksjonsforhold for vindkraft. Analyser tilsier at konfliktnivået vedrørende miljø- og samfunnsinteressene forbundet med fugl og friluftsliv er lavere her, enn andre deler av landet.

Den nasjonale rammen er ingen utbyggingsplan med tallfestede mål, men er ment å gi et bedre grunnlag for konsesjonsbehandling. Formålet er å styre lokaliseringen av vindkraft til de mest egnede områdene i landet. Departementet ønsker en tydelig nasjonal prioritering av vindkraften for å ivareta hensynet til natur- og kulturmiljøverdiene. Den nasjonale rammen for vindkraft skal ikke erstatte konsesjonsbehandlingen, men det vil bli vanskeligere å få konsesjon utenfor de utpekte områdene.

Grimstad kommune

Nordvestre del av Grimstad er innlemmet i det som et foreslått egnet område for vindkraft i Aust-Agder. Se kartutsnitt under:

Temarapporter om virkninger av vindkraft

[Miljødirektoratet: Annet dyreliv](#)

[Miljødirektoratet: Flaggermus](#)

[Miljødirektoratet: Friluftsliv](#)

[Miljødirektoratet: Fugl](#)

[Miljødirektoratet og Riksantikvaren: Landskap](#)

[Miljødirektoratet: Naturtyper](#)

[Miljødirektoratet: Sammenhengende naturområder](#)

[Miljødirektoratet: Villrein](#)

[NVE: Andre tema](#)

[NVE: Drikkevann og forurensning](#)

[NVE: Elektronisk kommunikasjon](#)

[NVE: Forsvaret](#)

[NVE: Iskast](#)

[NVE: Klimaavtrykk og livssyklusanalyser](#)

[NVE: Lokal og regional næringsutvikling](#)

[NVE: Nabovirkninger](#)

[NVE: Reindrift og annen samisk utmarksbruk](#)

[NVE: Reiseliv](#)

[NVE: Sivil luftfart](#)

[NVE: Værradarer](#)

[Riksantikvaren: Kulturminner og kulturmiljøer](#)

Konsulentrapporter

[NGU](#)

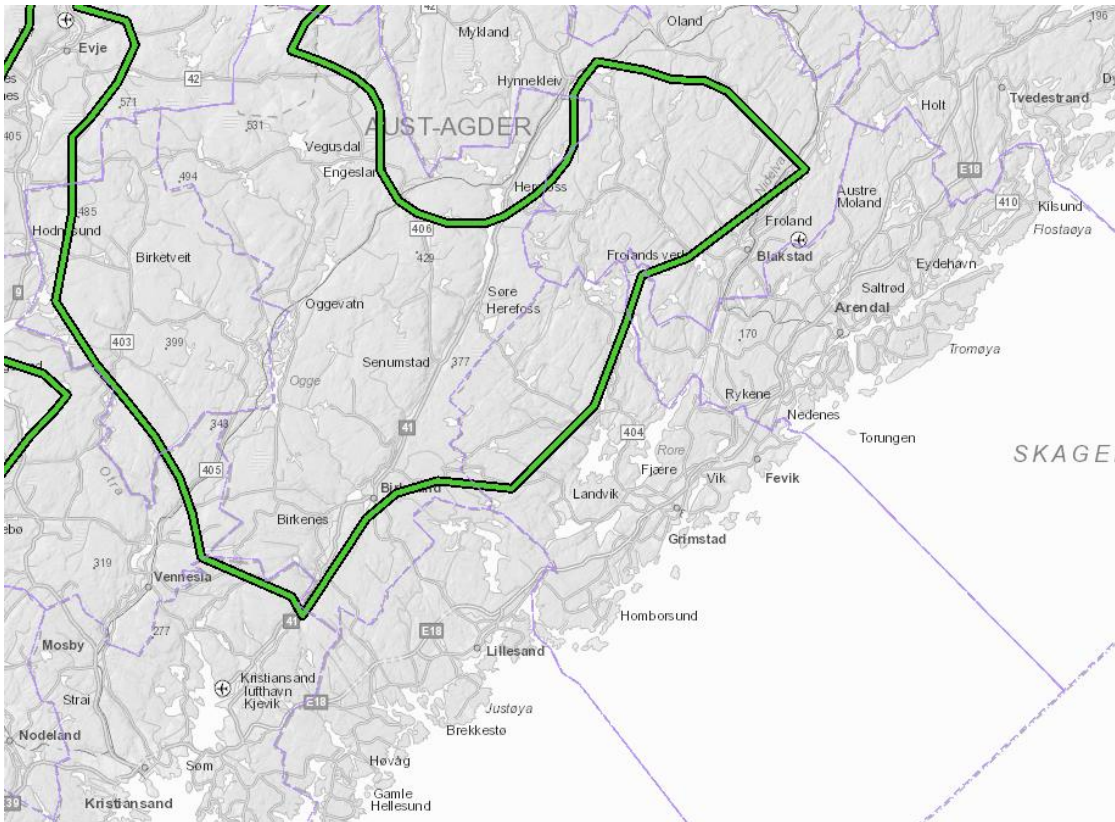
[Norconsult - eiendomspriser](#)

[Norconsult - lokal og regional verdiskaping](#)

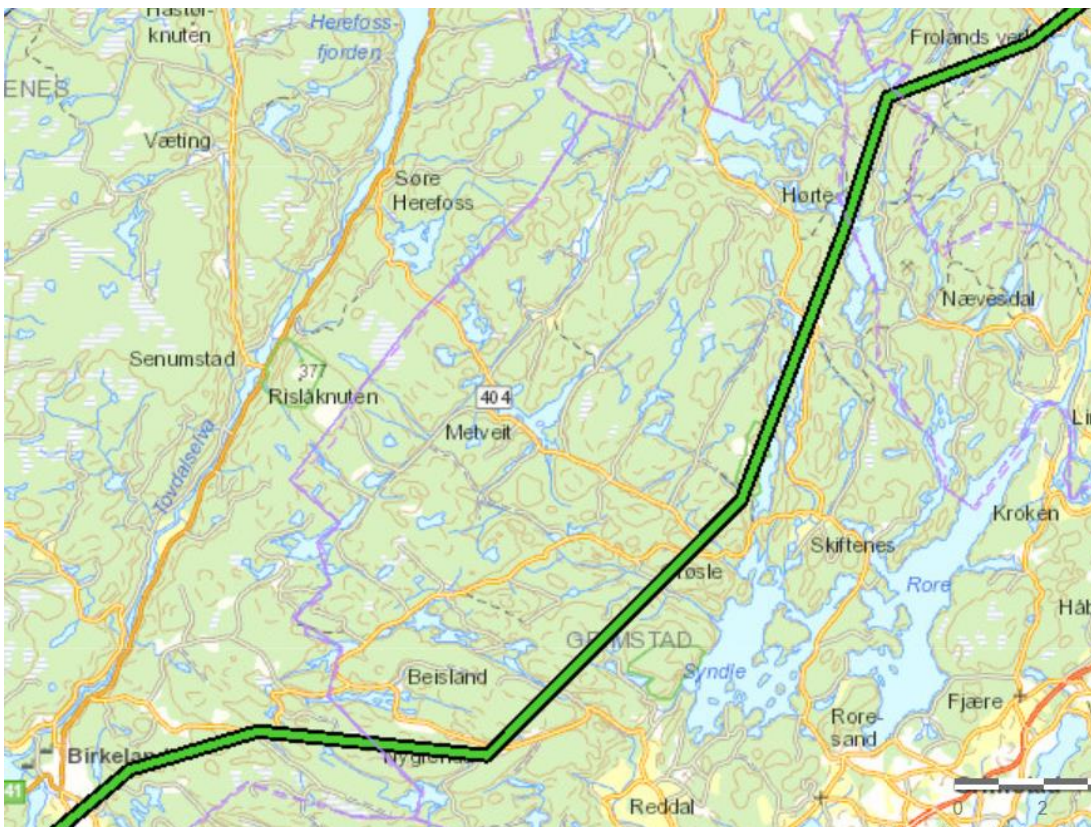
[Norconsult - visuelle virkninger for naboer](#)

[SINTEF - Elektronisk kommunikasjon](#)

[SINTEF - radarer](#)

Bilde 1.0 Kartutsnitt hentet fra NVE sin kartløsning, 04.aug.2019.

Bilde 2.0 Kartutsnitt hentet fra NVE sin kartløsning, 04.aug.2019. Kommunegrense med lilla strek.

Vurderinger:

NVE har tatt hensyn til aktuelle tema, for eksempel friluftsliv, støy, fugle- og dyreliv, kulturminner, drikkevannskilder og reindrift for å unngå konflikter. Grimstad kommune vil ha områder som ikke egner seg for vindkraft på grunn av konflikt med viktige interesser, eller som følge av mindre gode vindressurser.

Det er utarbeidet et samlet kunnskapsgrunnlag som skal være faglige rapporter basert på effektene av vindkraft. Det er derimot en del mangler i kunnskapsgrunnlaget lokalt i Grimstad. Rådmannen mener det burde vært undersøkt og kartlagt enda bedre lokalt, og ikke bare regionalt. Kunnskapsinnhentingene som ligger til grunn for fagrapportene er i stor grad på et regionalt og nasjonalt nivå. For å få et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for Grimstad kommune, mener rådmannen at det burde innhentes også lokal kunnskap. Det er ikke gjort. For Grimstad trengs det blant annet mer informasjon om følgende temaer:

- **Friluftsliv**
 - Grimstad kommune har en grønnstrukturplan for hele kommunen, denne har kartlagt friluftsområder i kommunen. Flere skogsveier- og stier er tegnet inn i grønnstrukturplanen i nordre del av Grimstad. Det skisserte området er dermed et aktivt turområde for Grimstads befolkning, gjennom hele året.
- **Landskap og naturtyper**
 - Grimstad kommune har også registrert et inngrepsfritt naturområde (INON) ved Løeheia, nord for Metveit.
 - Grimeelva er et vernet vassdrag, hvor vernet går langt inn i Grimstad kommune, slik at vindkraft ikke påvirker vassdraget på noen måte.
- **Sammenhengende naturområder**
- **Flaggermus**
- **Fugl**
 - Det er registrert rovfugl i store deler av kommunen, det må undersøkes i hvilke områder hvor disse har tilholdssted og om det er hekking.
- **Annet dyreliv**
- **Næringsutvikling (hytte og reiseliv)**
- **Kulturminner**
 - Indre deler av Grimstad har flere kjente kulturminner, hvorvidt de kan påvirkes av vindkraft må undersøkes.

Antageligvis trenger ikke alle disse temaene å bli berørt av vindkraft, men det er viktig at de lokale virkningene belyses, og ikke bare regionalt/nasjonalt.

Nedbygging av natur, inngrep i natur som igjen fører til fragmentering, ødelagt habitat og ofte økning i menneskelig aktivitet er i de fleste rapporter om dyreliv, fugl osv. sett på som negative effekter. Dette fører til at dyrelivet kan bli påvirket negativt, både direkte og indirekte gjennom vindkraft.

Direkte:

Dyrelivet påvirkes direkte av vindturbinene ved kollisjon, stress, lyd (hindrer at artene får kontakt med hverandre).

Indirekte:

Dyrelivet påvirkes indirekte av vindturbinene i form av fragmentering av leveområdene, lenger avstand mellom artene, økt menneskelig aktivitet og stress.

Norge har allerede gjort inngrep i store naturområder for å nyttiggjøre seg av vannkraft. Dette har allerede hatt negative påvirkninger på natur og dyreliv. Derfor bør det prøves og ta i bruk mer miljøvennlige og energieffektive tiltak:

- Energisparing
- Bedre teknologi ved vannkraftverk
- Nyttiggjøring av bølge, tidevann, solcelle og evt. andre grønne energiformer.

Vindkraft har uten tvil, et stort potensial. Energibehovet er økende og kraft er nødvendig – også i fremtiden. Dersom vindkraft skal settes på land mener vi at områder som det allerede er gjort inngrep på bør prioriteres. Slik som langs offentlige veitraseer, næringsområder eller andre lignende områder. Det bør også forskes på hvorvidt vindkraft kan fungere til havs.

Den nasjonale rammen er ingen utbyggingsplan med tallfestede mål, men er ment å gi et bedre grunnlag for konsesjonsbehandling. Formålet er å styre lokaliseringen av vindkraft til de mest egnede områdene i landet. Det burde konkretiseres mål for hvor mye som ønskes utbygd, antall områder osv. Dette gjør det lettere å utnytte de områdene hvor få konflikter og stor vilje til å ha utbygging av vindkraft. Slike områder bør det fokuseres på. Det er bedre å ha et stort område med vindkraft, fremfor flere mindre områder.

Konklusjon

Landbasert vindkraft har mange negative konsekvenser basert på inngrep i flott natur, påvirkning av dyrelivet osv. Ser man på kart over inngrepsfrie naturområder (uberørt villmark) så blir det færre og færre områder som kartlegges som inngrepsfri natur.

Fremtidige generasjoner har behov for fornybar energi, og energibehovet kommer mest sannsynlig til å øke totalt sett. Grimstad kommune mener at det finnes andre mulige tiltak for å løse energibehovet.

På bakgrunn av dette er Grimstad kommune negative til at det arbeides videre med utbyggingsprosjekter for vindkraft på land i kommunen.